Атомник України

№35 (405) 28 серпня 2008 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

31 СЕРПНЯ — ДЕНЬ ШАХТАРЯ

Працівникам державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», Новокостянтинівського уранового родовища, ТОВ «Восток-Руда», ветеранам підприємств

Дорогі друзі, колеги!

Прийміть найтепліші і найщиріші вітання з нагоди вашого професійного свята — Дня шахтаря, що цього року уп'ятнадцяте відзначається в незалежній Україні.

Для вас цей день, справді, є особливим трудовим, робітничим святом. Святом усього уранового регіону. Це день ушанування мужніх людей, людей міцної проби, чия нелегка і самовіддана праця сприяє зміцненню енергетичного потенціалу країни, забезпечує паливною сировинною складовою вітчизняну ядерну енергетику, є запорукою створення у подальшому національного ядерно-паливного циклу.

Сьогодні перед єдиними у державі уранодобувними і ураноперобними підприємствами поставлено масштабні завдання з підвищення виробничих потужностей та ефективності їхньої роботи. Це, насамперед, і надалі потребує технічної модернізації і запровадження сучасних технологій, збільшення бюджетного фінансування та інтенсивного залучення інвестицій, а також піднесення життєвого рівня гірників та їхніх родин, гарантування безпечних і здорових умов праці.

Атомпрофспілка, як ніхто інший, знаючи всі проблеми працівників уранової промисловості загалом, розуміючи наскільки важка й небезпечна їхня праця, завжди проводить послідовну політику на державному, галузевому та регіональному рівнях щодо відстоювання прав та інтересів трудівників.

Переконаний, що разом ми зможемо подолати всі негаразди на шляху до втілення наших надій і сподівань на краще.

Шановні працівники!

Від імені Президії ЦК профспілки і себе особисто дозвольте висловити глибоку подяку вам за сумлінну й невтомну працю, непохитну віру у дієздатність та єдність профспілки для досягнення нашої спільної мети.

Низький уклін ветеранам, які зробили неоціненний внесок у формування й збереження наявних виробничих потужностей, започаткували цілі покоління трудових династій.

Сердечні привітання молоді, яка є гідною трудовою зміною, виявляє активну громадську діяльність.

Щирі вітання керівникам підприємств за конструктивну співпрацю з профспілкою на засадах соціального партнерства.

Особлива вдячність профспілковим працівникам та активістам, які, перебуваючи у гущі трудових колективів, є справжніми поборниками їхнього добра і справедливості.

Цього святкового дня сердечно бажаю усім вам, шановні колеги й друзі, щастя і здоров'я, сімейного добробуту та нових успіхів у ваших справах та звершеннях!

З повагою
Голова Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України **Валерій МАТОВ**

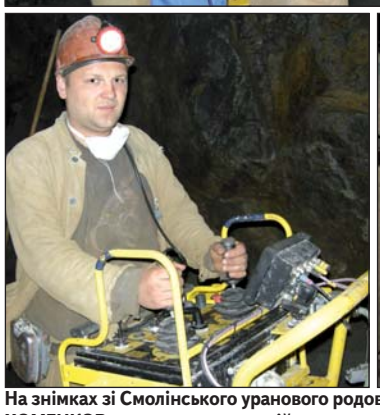

Фото Олексія МИКИТЕНКА

На знімках зі Смолінського уранового родовища (зліва-праворуч): нижній ряд — гірник-бурильник Владислав ХОМЕНКОВ за пультом дистанційного управління бурмашини «Сімба-Н-1254 та разом біля цієї сучасної установки з начальником режимно-секретного відділу шахти Віктором ЮРЧЕНКОМ, головою профкому Миколою КАВУНОМ і заст. головного інженера Олексієм УЛЬЯНКОМ обговорюють виробничі моменти (груповий знімок угорі); начальник дільниці №24 шахти Дмитро ЛЕВИЦЬКИЙ та гірник Андрій ЧЕРНИШОВ

Директор Смолінської шахти Віктор КОВАЛЕНКО:

«РІВЕНЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВИЗНАЧАЮТЬ ТРУДОВІ ЗДОБУТКИ ГІРНИКІВ»

ДО СКЛАДУ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «СХІДНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», який займається видобутком та переробкою природного урану, серед низки структурних виробничих підрозділів належить і Смолінська шахта, одна з двох шахт комбінату, на підземних горизонтах якої саме і відбувається видобуток такої цінної ядерної сировини.

Офіційною датою початку її становлення є 28 квітня 1972 року, коли наказом першого Головного управління Міністерства середнього машинобудування СРСР на базі Ватутінського родовища уранових руд у смт Смоліно було створено рудоуправління №3 Східного гірничо-збагачувального комбінату. Варто зазначити, що саме селище, яке ще раніше виникло після зведення всього декількох парттій-бараків на Березівському майданчику розвідки покладів урану, свого часу було назване на честь Героя Соціалістичної Праці, лауреата Державної премії СРСР Миколи Васильовича Смоліна, головного геолога однієї з частин геологорозвідувальної партії №47, що залишилася на місці цієї розвідки та робота якої, всупереч песимістичним прогнозам, принесла довгоочікувані результати.

Сьогодні шахту, яка має два стовбури — «Сліпа-1» та «Сліпа-2» — і може бути зразковою, вже восьмий рік досить успішно очолює досвідчений гірник, кавалер усіх трьох ступенів Почесного знака «Шахтарська слава», депутат Кіровоградської обласної ради депутатів Віктор Коваленко **(на знімку)**, який розповідає кореспонденту газети про виробничий підрозділ, де успішно працює понад 1800 трудівників.

— Вікторе Васильовичу, Смолінська шахта насамперед славиться високим рівнем соціального захисту своїх працівників. Водночас ви також дбаєте, щоб гірники працювали на новій техніці, яка значно поліпшує умови праці. Тоді як багато інших керівників потужних промислових одиниць прагнуть нині просто більше витиснути з трудівника. Чим це зумовлено?

— Осмисленим підходом до справи і тільки. Адже основним джерелом засобів для розвитку виробництва та виконання соціальних програм, наприклад, передбачених Колективним договором на 2008 рік, слугує передусім прибуток підприємства. Тобто від того, як працюватимемо та які матимемо фінансово-економічні здобутки, буде й відповідна віддача. Тому одночасно намагаємося дбати і про належні умови праці, і про відповідне відновлення сил. Бо все це взаємозалежне. Не беруся стверджувати, що це нам завжди і в усьому вдається. Буває, що й ми опиняємося в безвиході. Але коли правильно пояснюєш ситуацію, тоді й сприймають її з належним розумінням, тобто без переляку та зловмисної протидії. Наприклад, через різке зниження на світовому ринку ціни на уран та інфляційні процеси в нашій країні, що призвело до підвищення на третину собівартості кінцевої продукції комбінату порівняно з минулим роком, ДП «СхідГЗК» потрапило в надзвичайно складну фінансово-економічну ситуацію. Через відсутність коштів на реалізацію соціальних програм і відповідно до пункту 1.3. Колективного договору комісією з розроблення та перевірки його виконання в травні були внесені зміни в окремі позиції. І люди сприйняли це з повним розумінням ситуації, в тому числі й на нашій шахті. Таким чином заходи, передбачені Колективним договором на 2008 рік з урахуванням внесених змін, в основному виконувалися, а в підрозділах внаслідок цього вдалося зберегти темпи економічного розвитку.

(Закінчення на 2-й стор.)

На знімку: «Сліпа-2» — один із підземних горизонтів (глибина 460 м) Смолінської шахти

ВП «ЮЖНО-УКРАЇНСЬКА АЕС»: СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ПЕНСІОНЕРІВ

Ветераны-атомщики не чувствуют себя «за бортом»

Накануне Дня Независимости Украины во Дворце культуры «Энергетик» ОП «Южно-Украинская АЭС» прошла встреча представителей администрации и профкома с пенсионерами предприятия.

Такая традиция поддерживается уже много лет. Дважды в год — перед Днем Независимости Украины и Днем энергетика — руководство обособленного подразделения держит отчет перед теми, кто в свое время участвовал в становлении коллектива, достижении им высоких производственных показателей. Представители администрации и профкома рассказывают ветеранам о сегодняшнем дне предприятия, его проблемах и достижениях.

На 1 августа 2008 года на заслуженном отдыхе находятся 1315 бывших работников ОП ЮУАЭС. Около 70 из них награждены различными государственными и отраслевыми наградами. Предприятие отдает должное заслугам своих ветеранов, старается обеспечить им достойную жизнь. Начиная с 1 июля, согласно совместному решению администрации и профсоюзного комитета ГП НАЭК «Энергоатом», возобновлена доплата к пенсиям 446 ветеранам Южно-Украинского энергокомплекса, государственное пенсионное пособие которых составляет менее 1200 грн. Тем же, чей стаж работы в обособленном подразделении составил меньше 10 лет, дважды в год предоставляется материальная помощь.

Благодаря тесной связи с коллективом, ветераны-атомщики не чувствуют себя «за бортом». Они активно участвуют в спартакиадах предприятия, не первый год проводят свой содержательный досуг в клубе «Оптимист».

В первом полугодии ЮУАЭС выделена благотворительная помощь — 24 тыс. грн., позволившая, в том числе, и прибрести новую мебель для офиса ветеранской организации. Профком предприятия направил на материальную помощь ветеранам около 32 тыс. грн. В поле зрения коллектива — также оздоровление своих пенсионеров и организация их досуга. Профсоюзным комитетом принято решение о выделении бесплатных путевок на санаторно-курортное лечение в профилакторий ОП ЮУАЭС «Искра» для тех ветеранов, чья пенсия составляет меньше 1000 грн. 4 сентября в Южноукраинске будет гастролировать Николаевский академический украинский театр драмы и музыкальной комедии с опереттой «Веселая вдова». За счет профкома атомной станции для ветеранской организации будут выделены 160 бесплатных билетов.

Обо всем этом шла речь на встрече пенсионеров с администрацией и профсоюзным комитетом ОП ЮУАЭС. В ее ходе представители руководства предприятия подчеркнули, что защиту и сохранение существующих социальных завоеваний, позволяющих обеспечить достойную жизнь нынешним и бывшим членам коллектива атомщиков, они считают одной из своих приоритетных задач.

У сфері впливу Атомпрофспілки перебувають підприємства Мінпаливенерго, МНС, Мінохорони природи, Мінпромполітики України тощо. http://www.atomprofspilka.info

31 СЕРПНЯ — ДЕНЬ ШАХТАРЯ

Генеральний директор ДП «СхідГЗК» Олександр СОРОКІН:

«ПІДПРИЄМСТВО ДЕДАЛІ НАРОЩУВАТИМЕ ВИРОБНИЦТВО»

(Закінчення. Початок у №34)

— А чи не виникли окремі проблеми у зв'язку з тим, що громада міста Кіровоград та уповноважені нею органи, посилаючись на різні причини, не дають дозволу на отримання гірничого відводу для подальшого видобутку природного урану та розвитку виробничих потужностей Інгульської шахти?

— Безумовно, це — проблема й надзвичайно серйозна. Бо якщо ми не отримаємо дозвіл на цей гірничий відвід, то Інгульська шахта вже через півроку припинить своє існування. Адже без надання гірничого відводу шахта не має права працювати. Так гласить чинний закон. А ще просто не буде затверджений план гірничих робіт на 2009 рік. А якщо не працюватиме на повну потужність Інгульська шахта, тоді досить проблематичною видається робота всього ДП «СхідГЗК». У такому разі взагалі зникне належне підґрунтя для роботи комбінату. І відповідно Україна може залишитися без урану та ядерного палива для діючих АЕС. Але найбільший подив викликає те, що ці перепони створені штучно.

— У чому все-таки полягає основна проблема?

— Найбільше претензій від так званих «зелених» стосується того, що наше виробництво шкідливе та має значний негативний вплив на екологію й навколишнє середовище. Хоча належних підстав для таких безапеляційних заяв у людей немає. Але насамперед тому вони відсутні, що в атомній енергетиці та уранодобувній і переробній промисловості є досить високі вимоги та стандарти до організації виробництва. Такої кількості регламентних документів, законів, інструкцій та правил немає, мабуть, у жодній галузі вітчизняної промисловості. І вони всі виконуються, навіть за найгіршої фінансової ситуації. До того ж відповідними службами, до яких насамперед належить Центральна пилогазодозиметрична лабораторія та Криворізька регіональна гірничо-технічна інспекція Держнаглядохорони, постійно проводиться щоденний і щомісячний контроль за дотриманням цих правил і норм. Хоча ніскільки не заперечую того, що окремі підрозділи комбінату належать до категорії підприємств з особливо небезпечними та шкідливими умовами праці. Однак і протидія їм існує відповідна. Я вже не кажу про високий рівень соціального захисту працівників ДП «СхідГЗК».

— Але ж наголос, Олександре Геннадійовичу, робився ще й на збереженні екології довкілля.

— Ми й про це дбаємо належним чином. Для нас, наприклад, надзвичайно важливим є питання реабілітації території шахт та переробки гірничих відвалів. З цією метою на комбінаті було виконано значний обсяг науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт з комплексної переробки накопичених відвалів пустої породи і забалансової руди. Їх наслідком стала розробка технології та технологічних ліній для проведення сортування відвалів. А це у свою чергу дозволило отримати практично чисті за наявністю радіаційного фактору гірничі породи, які придатні для виробництва щебеню та використання його в дорожному будівництві. Відходи з підвищеним вмістом урану підлягають переробці методом купчастого вилуговування. Після цього їх можна використовувати для заповнення підземних пустот. Такий комплекс радіометричного сортування відвалів уранової руди «Алтаід» минулого року було, зокрема, введено в експлуатацію на Смолінській шахті, яку останні сім років очолює досвідчений та ініціативний директор Віктор Коваленко, до всього ще й депутат Кіровоградської обласної ради депутатів нинішнього скликання. Наступного року подібний комплекс плануємо ввести й на Інгульській шахті. Тоді вже і її директору Олександру Буличу не будуть надмір дорікати неприбраними відвалами. Проте ми пішли ще далі. Крім традиційного способу видобутку урану, на комбінаті проводяться роботи з відновлення способу кислотного підземного бурильного вилужування, що екологічно набагато чистіший. До речі, в 60-ті роки минулого століття ДП «СхідГЗК» першим у Радянському Союзі та світі застосував цю досить прогресивну технологію видобутку урану. Проводяться роботи як з купного, так і блочного вилужування. Це також дасть змогу істотно знизити затрати та неабияк підвищити рентабельність нашого виробництва.

— То в чому ж тоді справа?

— Дехто дуже хоче, щоб ми при цьому ділилися ще й прибутками. І небезпідставно, якщо чесно. Згідно з «Державною програмою сталого розвитку регіону видобування та переробки уранової сировини на 2006—2030 роки», ініційованої ДП «СхідГЗК» і розробленої за підтримки Дніпропетровської та Кіровоградської облдержадміністрацій, двом останнім мали виділятися відповідні бюджетні кошти на розвиток задіяних в урановому виробництві територій. Однак з невідомих причин цього чомусь не сталося. Можливо, через здешевлення урану на міжнародному ринку, можливо, з інших причин, але тим самим на рівні уряду породили зайву проблему.

— То вам ще й істотне здешевлення урану чимало додало клопоту?

— Не зовсім. Бо ми цього року завчасно уклали угоду про співробітництво з ДП НАЕК «Енергоатом», згідно з якою всю нашу уранову продукцію за сталою і наперед визначеною ціною купуватиме лише ця Компанія.

— Відчувається, що ви особисто, Олександре Геннадійовичу, цим неабияк задоволені.

— Це насправді здорово, що ми нарешті уклали такий контракт. Адже вчинили по-державницьки мудро. І ми за це лише вдячні уряду, Мінпаливенерго та ДП НАЕК «Енергоатом». Чому? Передусім треба констатувати, що ринок урану досить нестабільний. А тому працювати без довгострокових угод щодо реалізації своєї продукції досить ризиковано. Бо хоч би як хтось хитрував у цій ситуації, а все одно опиниться в програші. Тепер же укладений договір створює належні умови для стабільної роботи ДП «СхідГЗК». По-друге, останні три роки урановий концентрат ми виробляли тільки на експорт. Це попри те, що на розвиток виробництва отримували бюджетні кошти. Тобто були тільки розмови, що ми урановий концентрат виробляємо для забезпечення власних потреб. Насправді так було лише в певний період, але аж ніяк не завжди. Продавали німцям, французам. Відтепер наша уранова продукція йтиме тільки на потреби вітчизняної атомної енергетики. Тож і в роботі «Енергоатома» побільшає плановості. Зрештою держава тільки виграє, особливо щодо енергетичної та економічної незалежності.

— Якщо ви вже торкнулися незалежності, то я хотів би, Олександре Геннадійовичу, почути відповідь на запитання, чи потрібен Україні замкнений ядерний цикл і чи в змозі наша країна з часом його реалізувати?

— Виробництво ядерного палива — це насамперед високі технології, яких нам сьогодні, на жаль, бракує. Проте рухатися вперед у цьому напрямі все одно необхідно, тобто в напрямі освоєння високих виробничих технологій. Але варто зазначити, що такий термін у нас вживається дедалі рідше, а здебільшого увага зосереджується на окремих елементах усього ядерного циклу, які ми в змозі реалізувати самостійно. Тому повністю замкнений ядерний цикл на вітчизняних теренах найближчим часом навряд чи з'явиться. Та він, зважаючи на значні енергетичні затрати, мабуть, нині й недоцільний. Зате окремі його елементи нам під силу освоїти на рівні кращих світових зразків. І ми на комбінаті докладаємо максимум для цього зусиль.

Розмову вів Олексій МИКИТЕНКО

Директор Смолінської шахти Віктор КОВАЛЕНКО:

«РІВЕНЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВИЗНАЧАЮТЬ ТРУДОВІ ЗДОБУТКИ ГІРНИКІВ»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

— У тому числі й на Смолінській шахті?

— Так. Не хочу надмірно обтяжувати різними цифрами, але окремі показники для підтвердження сказаного — наведу. Продуктивність праці робітника забійної групи за перше півріччя цього року становила 7,73 куб. м за зміну. Це на 5,5 відсотка більше, ніж за перше півріччя в попередньому році. Загалом же за шість минулих місяців було видобуто 293,3 тис. тонн уранової руди. З 12 прохідницьких бригад із піврічними плановими показниками впоралися 10. Найкращих трудових показників досягли бригади Леоніда Кононюка, Олександра Миргородського та Олександра Сагана. Відзначу бригади бурильників Геннадія Моторного та Анатолія Затуливітра.

— До речі, на шахті високі заробітки?

— Середня зарплатня робітника Смолінської шахти за перше півріччя — 3544 грн. Для робітників підземної групи вона майже на 1 тис. грн. вища і сягнула 4524 грн. Порівняйте із заробітками працівників інших професій. Тут, як мовлять, без коментарів. Бо мені самому доводилося працювати під землею.

— У чому полягає одна з основних проблем вашого трудового колективу?

— Їх чимало. Тому не хотілося б акцентувати увагу на якійсь одній.

— Вікторе Васильовичу, на одному з горизонтів мені вдалося побачити в дії нову техніку. Гірники хваляться, що вона повністю виправдовує покладені на неї сподівання. Але на іншому горизонті шахти зустрічалося ще багато й застарілої техніки. Не виходить так, щоб відразу одним махом її всю замінити?

— Не виходить. Хоча це треба робити. І чим швидше ми проведемо технічне переозброєння, тим краще. Бо люди ще й нині працюють на гірничій техніці, яка дісталася нам у спадок чи не зі сталінських часів. Замінивши її, ми не лише значно підвищимо продуктивність праці гірників, а й вирішимо одночасно цілу низку питань соціального захисту наших трудівників. Бо стара техніка ще й травмонебезпечна. Мені особисто, вже як директору шахти, довелося пережити декілька аварійних випадків навіть пов'язаних зі смертю людей. Однією з головних причин таких аварій була значна зношеність старої техніки.

— З чим це пов'язано?

— Насамперед із тим, що сам гірник весь час перебуває в зоні дії того або іншого механізму. Тоді як при новій техніці, наприклад, бурильник керує свою установкою дистанційно за допомогою спеціального пульта управління, який винесено в безпечне місце. В такому випадку йому на голову вже ніщо не впаде. В новій техніці все завбачливо продумано для безпечної роботи гірника. До того ж у неї продуктивність виробітку в декілька разів вища. Хоча й ціна її на порядок вища. Але все одно купляти треба. І я дуже жалкую, що на нашій шахті її лише п'ять одиниць. Наприклад, у нас всього одна нова бурильна установка.

— А скільки треба?

— Ще одну, як мінімум. А до нового зразка вантажно-доставочної машини СТ-3,5 бажано було б мати ще три. Хоча їхнє придбання влетіло б нам у копієчку. Адже вартість однієї установки сягає 5 млн. грн. І для всіх би знайшлася тоді робота. В нас є також бумер — бурова карета для проходки.

— Вікторе Васильовичу, техніці яких країн надаєте перевагу?

— У нас переважає техніка шведської фірми «Атлас-Копто», яка відзначається високою надійністю і надзвичайно безпечна в експлуатації. Повірте, люди нову техніку освоїли без проблем і працюють на ній просто у своє задоволення.

— Відповідні навчальні курси тут були організовані?

— Так. Але з людьми працював представник фірми. Без перекладача. Бо він наш, громадянин України, але представляв цю фірму. Сам інженер. І він особисто проводив навчання. Пам'ятаю, коли вперше надійшли вже згадувані вантажно-доставочні машини СТ-3,5, то ми на них сніг вчилися розчищати. Тоді все селище Смоліно збіглося подивитися на цю незвичну техніку. А потім ми її розібрали й частинами спустили на потрібні горизонти. Бо стовбур не дозволяв такий громіздкий вантаж опускати в зібраному вигляді. До речі, самостійно розбирали й складали, але під керівництвом шефінженера шведської фірми. А зараз уже так опанували цю техніку, що самостійно і ремонтуємо.

— Вікторе Васильовичу, а як ви збираєтеся вирішувати проблему з персоналом. Адже у зв'язку з тим, що ціна уранової продукції на світовому ринку істотно впала, комбінат, щоб зберегти рівень заробітної плати, вирішив вдатися до часткового скорочення працівників. Є навіть відповідний наказ.

— Справді, такий наказ вийшов. Із 1860 працюючих необхідно було звільнити 82 особи. Але я відразу заявив дирекції комбінату, що живих людей на вулицю виганяти сьогодні не збираюся. Бо це злочин проти трудової людини. Тож два місяці тому мною було прийнято рішення про тимчасове припинення прийняття нових працівників на Смолінську шахту. І виявилося, що частково люди з різних особистих причин звільнилися за власною ініціативою. Тож у нас відбулося природне скорочення чисельності працюючих. У такий спосіб збираюся вирішити проблему, що несподівано виникла. Хоча не до кінця. Бо треба ще й працювати комусь. Але якщо звільнити 80 осіб і залишити той само обсяг роботи, то треба міркувати так: або на шахті були ледарі, котрі нічого не робили, або обсяг їхньої роботи необхідно перекласти на плечі інших. А люди на шахті й без того завантажені досить серйозно. Тоді як нам необхідно ще нарощувати обсяги видобутку уранової руди. Тому я навіть планую поповнити чисельність підземних працюючих за рахунок тих, хто трудиться на поверхні. Іншого виходу просто немає.

На знімку: машиніст підйому Смолінської шахти Галина ХОВКУН

— У зв'язку з тим, що на Інгульській шахті виникла проблема з отриманням від кіровоградської громади дозволу на гірничий відвід, паралельно розповсюджуються чисельні спекуляції про негативний вплив уранових рудників на екологію та загрозу здоров'ю мирному населенню. Наскільки, справді, уранові шахти небезпечні для людей і насамперед тих, котрі на них працюють?

— За роки своєї роботи на шахті я постійно твердив: якщо виконувати всі умови, зазначені в «Правилах безпеки при веденні підривних робіт та видобутку корисних копалин» в усіх без винятку шахтах, то для людини така робота повністю безпечна. Необхідно лиш користуватися захисними засобами, якими ми своїх працівників забезпечуємо стовідсотково. А якщо ви свідомо нехтуєте ці правила, то тоді, як мовиться, вибачайте за негативні наслідки. Адже робота в шахті не з легких. Бо там особливо небезпечні й особливо шкідливі умови праці. Недаремно для підземних робочих перед спуском на горизонт організовано обов'язкове додаткове безплатне харчування, а в 50 років вони мають право вийти на пенсію.

— Ідея додаткового безплатного харчування належить керівництву шахти чи комбінату?

— Це йде ще з часів колишнього Радянського Союзу. Але таку практику було запроваджено лише на уранових родовищах.

— Тож підсумуємо умови роботи на уранових шахтах.

— Вони складні й досить небезпечні. Але суворе дотримання техніки безпеки дозволяє уникнути негативних наслідків та знижує рівень професійних захворювань до мінімуму, який в окремих випадках нижчий від звичайного. Однак треба чесно визнати, що професійна захворюваність у нас є. Але її неабияк підсилює ще й статистика тих, хто отримав подібні захворювання після виходу на пенсію та звільнення з шахти, коли їх могли спричинити зовсім інші чинники. До всього ще й вік неабияк впливає на загальне погіршення стану здоров'я. Однак вітчизняна медицина на це чомусь не зважає. Хоча таке нехтування дещо спотворює реальну статистику професійних захворювань працюючих в уранодобувній та уранопереробній промисловості. Якщо взяти динаміку професійних захворювань і розкласти їх по групах, то на онкозахворювання, наприклад, припадає лише 4 відсотки від загальної кількості захворювань. Тоді як основна кількість захворювань зумовлена значними фізичними навантаженнями. Це остеохондроз, радіоколопатія, тобто той же звичайнісінький радикуліт спини, який виникає внаслідок перенесення значних грузів, від вологості, від постійних протягів. Адже в нашій шахті провітрювання досить потужне. А пов'язано це з тим, щоб на горизонтах не було концентрації газу радону, який справді досить шкідливо діє на людський організм. Ми у свою чергу прагнемо послабити цей негативний вплив на здоров'я людини. Зокрема робимо додаткові виплати на оздоровлення при черговій відпустці. Всього 1 тис. грн. Але це теж гроші, які дозволяють оплатити за потреби додаткову медичну послугу. З моєї ініціативи безпосередньо на шахті при оздоровчому пункті організували навіть кабінет психологічного розвантаження, який окрім музичного супроводу укомплектували ще й масажним кріслом для проведення механічного масажу спини та кінцівок. Там вправно господарює досвідчений фельдшер Катерина Миколаївна Окорокова А ще опікуємося розвитком спорту безпосередньо для працівників Смолінської шахти. В нас для цього діють стадіон та спортивний комплекс, де можна відвести душу на різних тренажерах. Наша любительська футбольна команда «Шахтар» лідирує в обласному чемпіонаті. В ній, між іншим, немає професійних гравців. Там є бурильники, прохідники, слюсарі, а її капітан — кріпильник дільниці будівельно-монтажних робіт Олександр Пашко. Хоча це не лише мої ініціативи, а всієї дирекції шахти. В цих питаннях ми знаходимо потрібне порозуміння і з членами профспілки та головою профкому Смолінської шахти Миколою Івановичем Кавуном. Бо сьогодні тільки спільними зусиллями можна подолати всі негаразди.

Підготував Олексій ХОРОЛ
Фото автора

ДЕРЖДЕПАРТАМЕНТ — АДМІНІСТРАЦІЯ ЗОНИ ВІДЧУЖЕННЯ: ВИЇЗНЕ ЗАСІДАННЯ КОЛЕГІЇ У ЧОРНОБИЛІ

...І ЖОДНОГО СЛОВА ПРО СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ,

або Чому зменшується середня зарплата працівників, тоді як план підприємствами зони відчуження виконується?

Чергове виїзне засідання Колегії державного департаменту — Адміністрації зони відчуження й зони безумовного (обов'язкового) відселення у м. Чорнобиль видалося «гарячим», оскільки розглядалися та аналізувалися на ньому підсумки роботи підприємств МНС України у зоні відчуження впродовж І півріччя поточного року та результати аудиторської перевірки, яку проводила у квітні—червні Рахункова палата України. Натомість, окрім озвучення здобутків та аналізу проблем, з'явилися й серйозні запитання, на які керівникам підприємств необхідно було дати відповідь.

Відразу зауважимо, роботи в зоні відчуження здійснюються відповідно до «Плану (комплексної програми) заходів щодо подолання (ліквідації, мінімізації) наслідків Чорнобильської катастрофи (робіт і послуг, пов'язаних з ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій) у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення на 2008 рік», в яких враховано вимоги «Концепції Чорнобильської зони відчуження на території України», положення про МНС України та державний департамент — Адміністрацію зони. Відтак, заслухавши по першому питанню доповідь начальника відділу зон відчуження і безумовного (обов'язкового) відселення Василя Золотоверха про виконання Плану заходів щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення за І півріччя 2008 року, учасники засідання Колегії ознайомилися як із здобутками, так із нагальними проблемами.

ПРО ПЛЮСИ

Слід зазначити, що у сфері поводження з радіоактивними відходами протягом звітного періоду ДСП «Комплекс» забезпечувались експлуатація та технічне обслуговування 20 спецоб'єктів. Крім цього, захоронено на ПЗРВ «Буряківка» радіоактивних відходів майже на 20% більше, ніж за аналогічний період минулого року. Дезактивовано 205,5 тонни обладнання і матеріалів, при плані 170 тонн та 4,5 тонни спецодягу і білизни.

Питаннями будівництва та експлуатації комплексу виробництв з дезактивації, транспортування, переробки та захоронення радіоактивних відходів із територій забруднених внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС (КВ «Вектор» займалося ДСП «Техноцентр»). А ще на будівельному майданчику КВ «Вектор», зокрема, на об'єктах першого та другого пускових комплексів, за звітний період виконували монтажні, пусконалагоджувальні, електромонтажні, загальнобудівельні, сантехнічні, вентиляційні, опоряджувальні роботи та проводився благоустрій території.

У травні державною приймальною комісією затверджено два акти: перший — про прийняття в експлуатацію об'єктів першого пускового комплексу КВ «Вектор»; другий — про прийняття в експлуатацію об'єктів, що входять до складу спеціально обладнаного приповерхневого сховища твердих радіоактивних відходів (Лот-3) Промислового комплексу поводження з твердими радіоактивними відходами (ПКПТРВ). Ці об'єкти збудовані за рахунок міжнародної технічної допомоги компанією Nukem Technologies Gmbh.

Водоохоронні заходи, які проводило ДСВКВП «Чорнобильводексплуатація», були спрямовані на експлуатацію, технічне обслуговування та огляди водного господарства зони відчуження, що стало запорукою унеможливлення надзвичайних ситуацій у період весняної повені.

З метою запобігання розповсюдженню радіаційного забруднення за межі зони відчуження працівниками ДСНВП «Екоцентр» на контрольно-дозиметричних постах проводився радіаційно-дозиметричний контроль і дезактивація об'єктів та транспорту. Також завершено відповідні роботи в адміністративно-виробничих приміщеннях підприємств зони відчуження, проведено радіаційно-екологічний моніторинг згідно з регламентом. Контролювалась і потужність експозиційної дози в 39 пунктах вимірювання.

Зважаючи на те, що розповсюдження радіонуклідів за межі зони відчуження відбувається переважно водним шляхом (до 90%), у І півріччі нинішнього року фахівцями «Екоцентру» вівся контроль за радіаційним станом поверхневих вод більш ніж у 40 пунктах та проводилися відповідні заходи.

Слід також враховувати, що стабілізації радіоекологічної обстановки в зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення сприяють лісові масиви. Вони є бар'єром запобігання винесенню радіонуклідів за межі їх первинного розповсюдження. Такі у зоні відчуження займають майже 140 тис. га. Зауважимо, що усі роботи по збереженню, оздоровленню та відновленню лісу на цій території виконує ДСКП «Чорнобильська пуща» відповідно до затвердженої КМУ Державної програми «Ліси України» та «Тимчасових рекомендацій по проведенню спеціалізованих еколого-лісівничих заходів у лісах 30-кілометрової зони ЧАЕС», які погоджені Міністерством лісового господарства України, Мінохорони здоров'я та Міністерством охорони навколишнього середовища. В цілому працівники ДСКП «Чорнобильська пуща» впродовж звітного періоду проводили вирубки, пов'язані з формуванням та оздоровленням лісу, яких цього року довелося зробити на 43% більше, ніж минулого. Крім цього, виконували роботи з трелювання стовбурної деревини, первинної деревообробки, садіння лісу, догляду за лісовими культурами, за мінералізованими смугами та протипожежними ровами. Також проведено розчищення квартальних просік протипожежного призначення від вітровальних і сніголамних дерев.

Життєдіяльність зони відчуження забезпечує ДП «Чорнобильсервіс». За звітний період суттєвих збоїв у цьому напрямі підприємство не допускало. Однак порівняно з аналогічним періодом минулого року у таких напрямах діяльності як підняття на поверхню води та доставка її споживачам, обробка стоків — показники дещо знизились, відповідно на 11 і 7%. А загалом за цей період працівники «Чорнобильсервісу» займалися технічним обслуговуванням та ремонтом кабельних мереж (у т.ч. — ліній міжміського та міського зв'язку, АСКРС), обладнання зв'язку й оповіщення та автомобільними, вантажними, пасажирськими і залізничними перевезеннями. Підприємством вирішувалися питання централізованого забезпечення паливно-мастильними матеріалами автотранспорту підприємств МНС, забезпеченням персоналу лікувально-профілактичним харчуванням, наданням місць у гуртожитках та прибиранням і очищенням приміщень та територій від сміття.

Довідка: *За результатами спільної роботи з правоохоронними органами за звітний період виявлено і зафіксовано 280 правопорушень, у тому числі порушення вимог протирадіаційної безпеки — 234, незаконне полювання та рибальство — 46. Порушено 18 кримінальних справ, із яких 13 — за порушення вимог протирадіаційної безпеки, 2 — незаконне полювання, 3 — незаконне рибальство. Вилучено дві одиниці вогнепальної зброї. Крім цього, за участю бійців оперативно-правоохоронної групи, працівників МВС і СБУ України на території зони відчуження була затримана група браконьєрів — п'ять осіб, в яких вилучено понад 500 кілограмів незаконно виловленої риби.*

У цілому завдання «Комплексної програми...» у І півріччі 2008 року, при вкрай обмеженому фінансуванні виробничо-господарської діяльності, підприємствами були виконані.

...ТА МІНУСИ

Із доповіді з першого питання присутні з'ясували, що господарський комплекс зони відчуження не в змозі вирішити частину проблем, які протягом останнього періоду накопичились через недостатнє бюджетне фінансування, насамперед це стосується:

— оновлення вкрай зношених автотранспортних засобів, спецтехніки та механізмів, що позначається не лише на виробничій діяльності, а й якості забезпечення охорони об'єктів зони відчуження та проведенні лісівничих заходів;

— заміни вкрай зношеного та морально застарілого холодильного й технологічного обладнання їдалень на нове та менш енергоємне, що крім підвищення ефективності роботи дасть економію електроенергії до 20%;

— робіт, пов'язаних із модернізацією та впровадженням сучасних технологій на місцевій мережі зв'язку.

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ: ЗАПИТАНЬ БІЛЬШЕ, НІЖ ВІДПОВІДЕЙ

Геннадій МИХАЙЛЮК, заступник голови Ради голів Чорнобильської об'єднаної організації Атомпрофспілки:

— На засіданні Колегії багато говорилося про виробничі питання, виконання запланованих робіт, про плани на перспективу і тому подібне — це, безумовно, дуже добре. Але, на жаль, не було сказано жодного слова про соціальні проблеми, які навряд чи вносять позитив у розвиток підприємств зони відчуження та виконання запланованих робіт. Скажімо, якщо план підприємствами зони відчуження виконується, тоді чому зменшується середня заробітна плата працівників? А зменшилась вона за липень на деяких підприємствах досить відчутно, на 100—300 гривень. Та й узагалі, чи може її рівень зацікавити людей працювати у радіаційно неблагополучному середовищі? Наприклад, середня зарплата без врахування трансфертів у ДП «Комплекс» — 1416 гривень, «Чорнобильводексплуатації» — 1800 грн., «Чорнобильська пуща» — 1400 грн., тоді як у Києві — 3200 гривень.

Наступний момент — преміювання. По-перше, згідно з нормативними документами, премія є основною складовою з/п на підприємствах зони відчуження і її розмір — 25%, закладається при формуванні кошторису на оплату праці. Тоді чому при виконанні запланованих робіт підприємства зменшують цей розмір до 20—14%, а трапляється, що виплачується лише 8% преміювання? Це ж пряме порушення умов Колективного договору та Положення про преміювання, в яких зазначається, що при виконанні плану премія виплачується в повному обсязі.

І ще на одну проблему хочу звернути увагу. Йдеться про охорону праці. Зважте, вже другий місяць на підприємствах зони відчуження немає гарячої води, що є найгрубішим порушенням норм радіаційної безпеки. Причина — відсутність коштів у підприємств на її оплату. Щоправда, у зоні відчуження є лазня, яку утримує «Чорнобильсервіс». Однак, чи здатна вона надати якісні послуги (маються на увазі великі черги) 2 000 000 працівників, якщо її пропускна спроможність — 30 осіб на годину?

І останнє. Вже вкотре до нас звертаються працівники санепідслужби медичної частини зони відчуження посприяти у вирішенні їхньої виробничої проблеми. Так сталося, що через недостатнє фінансування ця служба не отримує так званих добових коштів на проведення своєї професійної діяльності. Йдеться про ймовірні негативні наслідки для людського здоров'я.

Натомість це тільки частина тих нагальних соціальних проблем, котрі не найкращим чином впливають на ефективність роботи підприємств зони відчуження. І тут, як то кажуть, більше запитань, ніж відповідей.

ЗАВДАННЯ НА ПЕРСПЕКТИВУ

Із завдань на ІІ півріччя та найближчу перспективу найважливішими є:

1. Продовження супроводу будівництва та експлуатації комплексу виробництв «Вектор», реалізації проектів щодо виведення з експлуатації ЧАЕС та будівництва нового безпечного конфайнменту.

2. Продовження робіт, спрямованих на дотримання вимог щодо підвищення радіаційної безпеки об'єкта «Підлісний», у тому числі виконання робіт з проектування та будівництва технологічної покрівлі над його модулями А-1 та Б-1.

3. Якісна підготовка до осінньо-зимового періоду 2008—2009 років.

4. Продовження виконання заходів щодо економії енергоресурсів.

5. Вирішення проблеми постійного виникнення нових несанкціонованих звалищ на території зони відчуження та виконання значних за обсягами робіт з їх ліквідації залежно від рівнів радіоактивного забруднення.

Однак слід зазначити, що виконання намічених планів на майбутнє можливе лише за умови нормального фінансування (ритмічного та в необхідних обсягах).

АУДИТ ВИМАГАЄ ІСТОТНИХ ЗМІН У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЗОНИ

Озвучені заступником начальника відділу планування, фінансування і контролю Віталієм Малюком зауваження у Висновках Колегії Рахункової палати України змусили присутніх визнати, що в діяльності підприємств зони відчуження справді мають місце низка проблем, які стосуються дотримання вимог законодавства щодо цільового й ефективного використання коштів державного бюджету на виконання плану заходів щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення. Із переліку зауважень, зроблених Рахунковою палатою, більшу частину становлять незначні порушення, однак є й вагомі. Це:

— неузгодження показників комплексної програми з програмою підприємства та з паспортом бюджетної програми;

— відсутність концептуальних документів, через що діяльність у зоні відчуження здійснюється стихійно, тобто без концепції і без програми.

Є й зауваження по фінансовій частині. Зокрема:

— при збільшенні бюджетних призначень (вони й справді зросли, скажімо, порівняно з 2005 роком на 67%) показники діяльності підприємств залишаються незмінними, а іноді — навіть зменшуються;

— заморожування бюджетних коштів (йдеться про придбане підприємством «Екоцентр» устаткування на суму понад 1 млн. гривень, яке через відсутність коштів на установку, не використовується, а просто зберігається на складі;

— на більшості підприємств зони відчуження не індексується заробітна плата працівників;

— не правильно встановлюються посадові оклади керівному складу підприємств .

До істотних зауважень потрапило й щоквартальне корегування комплексної програми, через що підприємства зони відчуження перетворилися з виробників на споживачів, оскільки їхні споживчі видатки становлять 90—95% бюджетного фінансування.

Аудитори від Рахункової палати також вбачили як порушення той факт, що на підприємствах зони відчуження завелика чисельність працівників. І це при тому, — зауважив виступаючий, — що за період існування Адміністрації зони відчуження вона скоротилася із 6 тисяч до 2,5. Віднесли аудитори до нецільового використання бюджетних коштів й витрати на оздоровлення дітей працівників підприємств у таборах відпочинку.

Безперечно,— відзначив доповідач з другого питання порядку денного, — багато із зазначених зауважень є спірними, оскільки аудитори при складанні Висновку перевірки не враховували інфляційні процеси, зростання цін на енергоносії та паливно-мастильні матеріали, недостатнє бюджетне фінансування тощо. Однак ті, з якими важко не погодитися, вимагають не тільки відповідей, а й змін — як у нормативно-правовому напрямі, так і тактиці управління діяльністю підприємств.

ІЗ РІШЕННЯ КОЛЕГІЇ

Беручи до уваги дані звіту виробничо-господарської діяльності підприємств МНС зони відчуження та інформацію щодо зауважень, викладених Рахунковою палатою України у Висновку, інформацію доповідачів узяти до відома, а роботу підприємств у І півріччі 2008 року визнати задовільною. Більше того, керівникам державного департаменту та підприємств МНС у зоні відчуження, зокрема:

— звернути першочергову увагу на цільове та ефективне витрачання бюджетних коштів, збереження майна державних підприємств.

Крім цього, керівникам підприємств:

— розробити та затвердити плани заходів із усунення порушень, виявлених Рахунковою палатою, та подати їх до Державного департаменту (до 1 вересня 2008 р.);

— вжити заходів щодо кадрового посилення економічних та фінансових служб підприємств (грудень 2008 р.).

Керівникам державного департаменту:

— прискорити розробку та прийняття Концепції зони відчуження (грудень 2008 р.);

— переглянути структуру будівельного комплексу зони відчуження та підготувати пропозиції щодо посилення кадрового (керівного) складу будівельних організацій (ДП «УКБ», ДП «СБК») (грудень 2008 р.).

Ярина МАШАГІРОВА
м. Чорнобиль

На знімку: будівництво комплексу виробництв «Вектор» у Чорнобильській зоні.
Фото Валерія КРИМЧАКА

ЗДОРОВЕ ДОЗВІЛЛЯ — СПРИЯННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ ТА ПРОФКОМУ ВП «РІВНЕНСЬКА АЕС»

МОЛОДЬ МИСЛИТЬ ЕКОЛОГІЧНО

Наприкінці липня на берегах Білого озера ось уже восьмий рік поспіль розгорнув свої крила Всеукраїнський молодіжний мистецький соціально-екологічний фестиваль «Біле озеро». Упродовж трьох днів над мальовничим Поліссям лунали його пісні, які доносили до кожного серця палку любов до рідного краю. Традиційно учасниками мистецького дійства стала обдарована творча молодь, не байдужа до проблем довкілля, до найболючіших проблем молодіжного середовища — стрімкого поширення наркоманії, СНІДу. Тож прихильники здорового способу життя намагалися через пісні, художні та хореографічні номери, власноруч виготовлені вироби декоративно-ужиткового мистецтва прокласти місток до сердець місцевої молоді і донести їй головну ідею фестивалю: «Молодь обирає здоровий спосіб життя».

Здавалося, сама природа із вдячністю підтримала цю благородну справу. Небо, що до цього плакало дощами, ніби посміхнулося до учасників і гостей фестивалю, подарувавши на час проведення заходу чудову сонячну погоду.

Програма мистецького форуму була, як завжди, насичена акціями «Чисте довкілля», «Екологія», «Антинаркотик», «АнтиСНІД», «Твоє життя — твій вибір». Була проведена виставка творчих робіт студентів Київського інституту декоративно-ужиткового мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука «Світ природи — світ краси». Приємно, що саме біля неї збиралося найбільше відпочивальників-білоозерців, яких особливо приваблювали колоритні українські гобелени; а головне, тут можна було на власні очі побачити, як створюються ці витвори ткацького ремесла. Неодмінним атрибутом фестивалю стало спортивне свято «Спорт для всіх», організоване Рівненським обласним центром фізичного здоров'я населення. У змаганнях з гирьового спорту та перетягування каната завжди залюбки бере участь чоловіча половина відпочивальників. Цьогорічний рекорд — 16-кілограмова гиря була піднята 121 раз!

Долучилися до пропагування здорового способу життя та підтримали ідеї фестивалю і вихованці боксерського клубу «Золота рукавиця» Рівненської АЕС, які ініціювали забіг-марафон Кузнецовськ — Біле озеро. 21 учасник, серед яких, окрім спортсменів, були і працівники РАЕС, банку «Біг Енергія», школярі, підприємці міста, подолали відстань у 26 кілометрів за дві години 25 хвилин. Найстаршому марафонцю Среберку Володимиру — п'ятдесят, наймолодшому Міщені Тарасу — п'ятнадцять.

А вихованці підліткового клубу, що діє при профкомі РАЕС (керівник М. Карповець), провели акцію «Зелений патруль», під час якої упорядкували клумбу, територію на базі відпочинку, зібрали сміття на узбережжі озера.

Плідно попрацювали і соціальні педагоги. На фестивальній галявині, в Кузнецовську та у прилеглих селах вони провели профілактичні бесіди, тренінги, лекції, під час яких навчали, як не стати жертвами наркоділків, відвернути від згубних звичок і зрозуміти, що життя кожного — власний вибір, а фізичне здоров'я — це благополуччя нації.

Яскравою була і сама програма пісенного вернісажу. Як зауважив автор і керівник проекту заслужений діяч мистецтв України Сергій Козицький, підготовка до фестивалю триває протягом року, прослуховуються сотні фонограм і прискіпливо відбираються кращі виконавці, аби потім здивувати глядачів та подарувати їм справжню насолоду від почутого і побаченого.

І цього року географія виконавців була широкою. Незабутніми залишилися враження від виступу обдарованої 17-річної виконавиці з Боярки, учасниці телепроектів «Крок до зірок» та «Нова хвиля» Ольги Шандрик. Присутнім на фестивальній галявині запам'яталася зворушлива «Молитва» у виконанні киянки Олександри Назаренко, котра співає у стилі рок- та поп-музики. Припали до душі молоді і репертуар та чудові голоси Олени Карпенко та Вікторії Базилевич. Гучними оплесками зустрічали гурти «Камін» (Дніпропетровськ), «КВК» (Київ) та «Галоген» (Дубровиця). Мистецтво східного танцю дарувала Олена Ясинська з Керчі, оригінальні хореографічні композиції — танцювальні колективи «Екстрім», «VESPERO» та ін. Дипломантами фестивалю стали і дизайнери Еріка Нібак, Катерина Аврамова, Маргарита Артеменко, Юлія Дацько, майстри декоративно-ужиткового мистецтва Марина Лепехо та Оксана Сологуб.

На головній сцені фестивалю виступили і кузнецовські аматори: гурти «Острови», «Шейк», Альона Ухачевич, Богдан Ковалик, Мирослав Берета.

Задавали ж тон, підтримували атмосферу піднесення і святкового настрою постійні ведучі фестивалю Оксана Шпортько, Тетяна Кріпак та Андрій Дрофа.

Відрадно, що ідею проведення молодіжного соціально-екологічного фестивалю з розумінням сприймають, а головне, підтримують Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, Фонд сприяння розвитку мистецтв, Республіканський культурно-освітній центр «Молодь України», НАЕК «Енергоатом», адміністрація і профком Рівненської АЕС, Рівненська облдержадміністрація, Володимирецька райдержадміністрація та міська рада Кузнецовська. Тож основним лейтмотивом виступів голови Володимирецької райдержадміністрації Петра Мартинюка та кузнецовського міського голови Володимира Коровкіна стало підтвердження думки, що такі фестивалі, як «Біле озеро», сприяють вихованню у молодого покоління дбайливого ставлення як до свого здоров'я, так і до збереження краси рідної землі.

Олена ЗУБЕНКО,
редактор радіомовлення РАЕС

У ЯДЕРНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Наша энергия — наше будущее

В Одессе недавно проходила десятая международная конференция «Молодежь — ядерной энергетике», организаторами которой выступили Украинское ядерное общество, ОАО «ТВЭЛ», ГП НАЭК «Энергоатом» и Одесский национальный политехнический университет (ОНПУ).

Молодые специалисты, ученые, преподаватели, студенты и школьники высказали свое мнение по насущным проблемам, стоящим перед ядерной энергетикой, ядерной промышленностью, наукой и образованием, предложили решение некоторых проблем, обменялись опытом, идеями, разработками, повысили уровень знаний.

В конференции приняли участие около 70 человек. Работа проходила в двух секциях. В молодежной секции было представлено 20 докладов. Жюри, в состав которого входили ведущие украинские специалисты, ученые и преподаватели, работающие в сфере ядерной энергетики, заслушав доклады, выбрали пять лучших.

Первое место единогласно было отдано аспиранту ОНПУ Запорожану Владиславу за доклад «Динамика СЦВ закрытого типа на примере СЦВ четвертого блока ОП «Ривненская АЭС». Второе место между собой разделили начальник смены Хмельницкой АЭС Коба Константин за доклад «Модели и методы решения задач маршрутизации при ликвидации последствий техногенных аварий» и младший научный сотрудник НТК ЯТЦ ННЦ ХФТИ Остапов Артем за доклад «Компьютерное представление полиморфного превращения циркония». Третье место присуждено редактору радио ОП «Южно-Украинская АЭС» Торгановой Оксане за доклад «Совершенствование социальной отчетности атомных электростанций» и инженерам-исследователям НТК ЯТЦ ННЦ ХФТИ Чернову Игорю и Куштыму Антону за доклад «Особенности конструкций и материалы ПЭЛ ПС СУЗ повышенной работоспособности».

В рамках школьной секции конференции проходил Всеукраинский открытый конкурс рефератов по ядерной энергетике и ядерной физике среди учащихся старших классов. В конкурсе приняли участие 18 школьников из городов-спутников АЭС Украины, школ г. Киев и г. Глазов из России. Гран-при конкурса завоевала ученица 11 класса УВК №5 г. Энергодара Плотичкина Светлана за реферат «Внедрение органических аминов для коррекционной обработки рабочей среды второго контура Запорожской АЭС». Первое место заняла ученица 11 класса УВК «Гармония» г. Энергодар Ткаченко Александра за реферат «Анализ необходимости сухого хранилища отработавшего ядерного топлива». Она же получила приз экспертов-школьников, которые входили в состав жюри.

Второе место было присуждено ученице 10 класса Кузнецовской гимназии Хомич Юлии за реферат «Проблема сохранения города-спутника после снятия с эксплуатации энергоблоков Ривненской АЭС ».

Третье место между собой разделили Синчук Мария, ученица 10 класса многопрофильного лицея г. Энергодар (реферат «Содержание радионуклидов в сельскохозяйственной продукции, как критерий экологической безопасности», и ученики 10 класса физико-математического лицея г. Глазов Поздеев Алексей и Главатских Михаил за работу «Капельная модель ядра и деление тяжелых ядер».

Победители были награждены дипломами и ценными призами от УкрЯО и ОАО «ТВЭЛ». Все остальные школьники отмечены благодарностями Оргкомитета. Им вручены памятные подарки.

Сергей БАРБАШЕВ,
сопредседатель Оргкомитета конференции,
вице-президент УкрЯО

ЩИРО ВІТАЄМО З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ

Тамару Олексіївну ФЕДОРЕНКО — члена ЦК Атомпрофспілки, представника профспілки у Дніпродзержинській об'єднаній профорганізації *(24 серпня)*.

Богдана Вадимовича СЕРДЮКА — члена ЦК Атомпрофспілки, голову Організації молоді первинної профорганізації ДСП ЧАЕС *(31 серпня)*.

В'ячеслава Івановича БРОМОТА — члена ЦК Атомпрофспілки, голову цехкому Енергоремонтного підрозділу ВП ЗАЕС *(1 вересня)*.

Сергія Миколайовича ГОЛОТУ — члена ЦК Атомпрофспілки, голову Організації молоді профспілки *(1 вересня)*.

ЖИТТЄВІ РИЗИКИ

Що небезпечніше за Чорнобиль?

За даними новітніх досліджень, які проводили фахівці з британського Центру екології і гідрології, такі буденні несприятливі фактори, як забруднене викидами і вихлопними газами повітря або дим від чужих сигарет, потенційно більш небезпечні для здоров'я, ніж контакт з радіоактивними викидами після ядерного вибуху.

Дослідження дії радіації на людей у результаті атомних бомбардувань Японії в серпні 1945 року і аварії на Чорнобильській АЕС показали, що її несприятливі наслідки для здоров'я рівносильні (або навіть дещо поступаються) наслідкам більш поширеного зла: забруднення повітря, куріння, ожиріння. Переїзд із звичайного шотландського міста Інвернесс у загазований центр Лондона може завдати здоров'ю більшої шкоди, ніж добровільне проживання в забрудненій забороненій зоні навколо Чорнобиля.

Коли 26 квітня 1986 року на Чорнобильській АЕС стався вибух, мільйони людей зазнали потенційно небезпечного радіоактивного опромінення. Але результати найновіших досліджень дозволяють припустити, що наслідки радіації у тих, хто пережив цю аварію, або атомного бомбардування Японії під кінець Другої світової війни менш значні, ніж вважалося раніше. В результаті атомного бомбардування в Хіросімі і Нагасакі від самого вибуху, опіків і гострої променевої хвороби загинули більш як 200 тисяч чоловік. Але, за даними науки, людина, що палить до гробової дошки, за рахунок цієї згубної звички відбирає у себе в середньому десять років життя. А ті, хто у 35 років страждає від надмірної ваги, можуть втратити від чотирьох до десяти років життя. І навпаки, життя жертв атомного бомбардування, котрі зазнали сильного опромінення в радіусі півтора кілометра від епіцентру вибуху, скоротилося в середньому лише на 2,6 року. Про це свідчать дані дослідження, опубліковані в інтернет-версії журналу «Public Health». Усі вивчені дані шкідливої дії ядерного вибуху дають однакове, порівняно невелике (приблизно в один відсоток) зростання смертності серед населення в цілому. Одновідсоткове зростання смертності внаслідок радіаційного опромінення еквівалентне ризику захворіти на невиліковну форму раку в зрілому віці, становить 1:1000, пише «Inopressa».

Тим часом, якщо ви живете під одним дахом з курцем, то небезпека померти від серцево-судинних захворювань, викликаних пасивним курінням, зростає для вас, за оцінками вчених, на 1,7%. А несприятлива дія забрудненого повітря в центрі Лондона порівняно з Інвернессом підвищить для вас ризик смерті на 2,8%.

Фахівець Джим Сміт з Центру екології і гідрології стверджує: радіація, навіть в порівняно невеликих дозах, потенційно здатна викликати у людей невиліковні форми раку. Але наш цілком зрозумілий страх перед радіацією потрібно включити в контекст інших ризиків, з якими ми стикаємося в буденному житті. Безпосередні наслідки атомних бомбардувань Хіросіми і Нагасакі забрали життя приблизно у 210 тисяч чоловік. Проте ті, хто зазнав максимального опромінення, але вижив, прожили в середньому значно довше, ніж люди, які палять або страждають сильним ожирінням.

Доктор Сміт каже, що його результати не слід вважати універсальними, оскільки при розрахунках не враховувалися соціальні фактори і особливості способу життя — ті причини, які набагато сильніше позначаються на здоров'ї.

Максимальна вірогідна тривалість життя у Великобританії — у жителів лондонських районів Кенсінгтон і Челсі, попри сильну загазованість повітря, зазначив доктор Сміт. Торкнувшись результатів своєї тривалої роботи в забороненій зоні навколо Чорнобиля, він заявив, що ризик передчасної смерті серед її населення насправді не вище, ніж у тих, хто піддається довготривалій дії пасивного куріння або страждає ожирінням.

ЩО ГУБИТЬ ЛЮДЕЙ?

Середньостатистичний ризик померти протягом року від нижченаведених причин:

Десять цигарок на день —1:200.
Хвороби серця — 1:300.
Усі онкологічні захворювання —1:400.
Радіаційне опромінення (природний фон) —1:7700.

РИЗИКОВАНІ ЗАНЯТТЯ

Ці заняття такі само небезпечні, як доза радіаційного опромінювання в 1 міллізіверт (на ці причини припадає п'ять із кожної сотні смертей на рік):

викурити 70 сигарет (рак, хвороби серця);
випити 25 літрів вина (цироз печінки);
пробути 50 годин у вугільній шахті (антракоз);
проплисти 300 хвилин на байдарці (нещасні випадки);
проїхати 500 миль на велосипеді (нещасні випадки);
проїхати 7500 миль на автомобілі (нещасні випадки);
з'їсти 2000 столових ложок арахісової олії (рак печінки, спричинений афлатоксингом В).

Атомник України
Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41 оф. 708, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»
Головний редактор Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ВАТ «Видавництво «Київська правда»: 04136, Київ-136, вул. Маршала Гречка, 13.
Замовлення 1965 Тираж 5100
Ціна договірна